

| CEPA |

PROTECTING
PEOPLE | PROPERTY | PLANET

IPM

den sikre og bærekraftige
tilnærmingen til
forebygging og kontroll

CEPA er en Brussel-basert forening som representerer Europas profesjonelle leverandører av miljø- og helseverntjenester. Vårt formål er å beskytte mennesker og folkehelsen, privat og offentlig eiendom, virksomheter og menneskelige tjenester. Sektoren arbeider ofte bak kullissene hver dag for å beskytte samfunnet og økonomien i hele Europa.

Hva er IPM?

Integrert skadedyrkontroll (IPM = Integrated Pest Management) er en helhetlig metode for å forebygge og bekjempe organismer som insekter, gnagere og fugler som forekommer på steder eller måter som utgjør en mulig eller faktisk risiko for skade på mennesker og folkehelsen, på husdyr og dyrevelferd, på eiendom og virksomheter.

Det er denne tilnærmingen som brukes av profesjonelle leverandører og profesjonelle miljø- og helseverntjenester (ofte omtalt som “skadedyrbekjempelse”) fordi det er den mest effektive metoden for å kontrollere slike utfordringer på en sikker og bærekraftig måte.

Derfor bør alle som ønsker å beskytte mennesker, husdyr eller bedrifter benytte IPM-metoden og samarbeide med profesjonelle tjenesteleverandører som er forpliktet til å anvende IPM på en forsvarlig og systematisk måte.

Fordelene med en IPM-tilnærming

Med et smart, integrert forebyggingsprogram som kunden og tjenesteleverandøren gjennomfører i tett samarbeid, **unngår man** gjentatte angrep og behov for gjentatte utbedringstiltak. Dette er den **mest effektive måten å håndtere risiko på**. Det sikrer den **mest bærekraftige tilnærmingen** til å unngå eller kontrollere tilstedeværelsen av organismer som kan være mulig skadelige. Det er den mest **kostnadseffektive tilnærmingen** over tid.

Bærekraftige fordeler med IPM

Forebygging og reduksjon av risiko

Beskyttelse av folkehelsen

Miljøvennlig

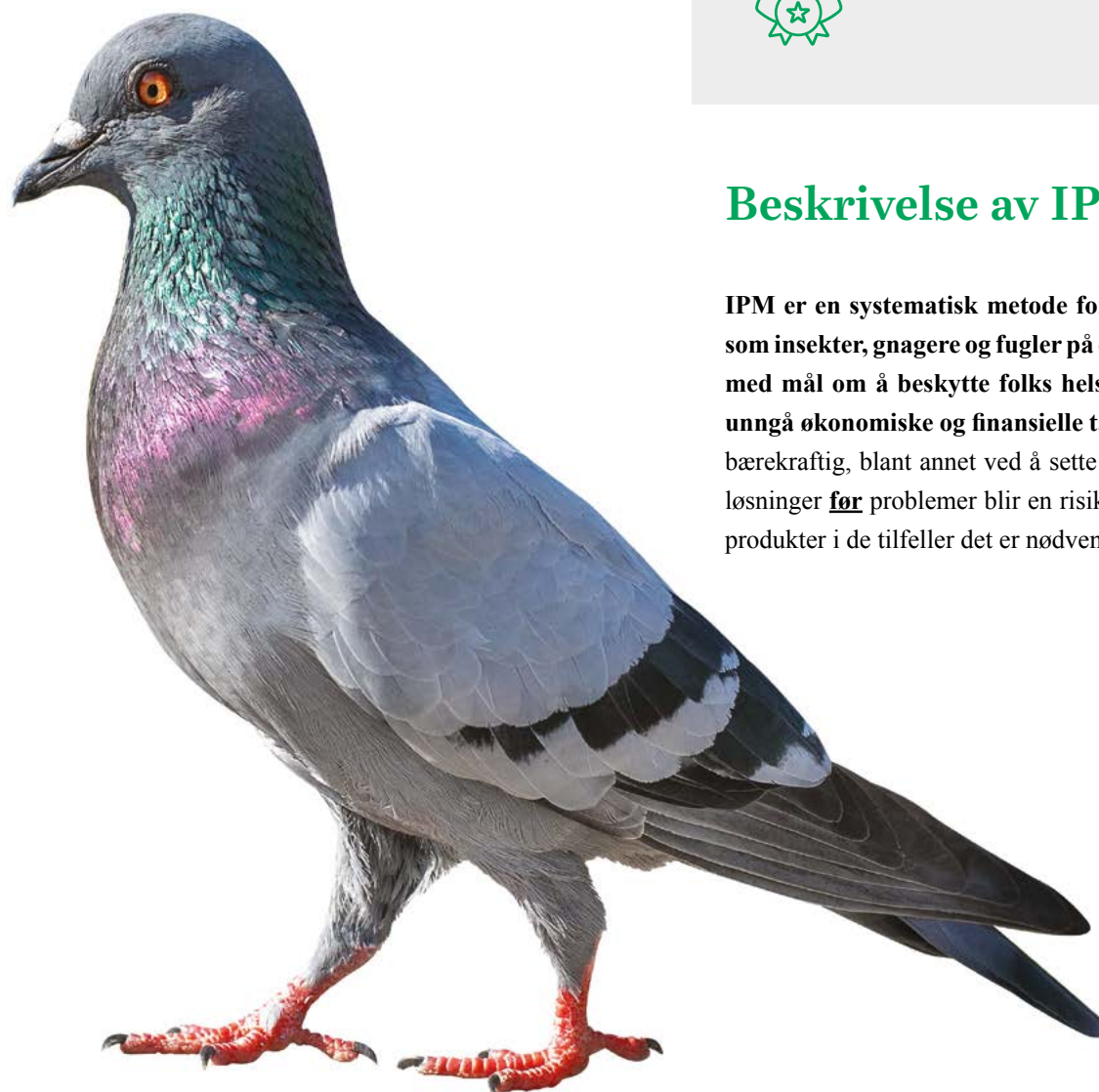
Redusert bruk av kjemikalier

Kostnadseffektivitet

Sikre virksomheten og omdømmet

Beskrivelse av IPM

IPM er en systematisk metode for å håndtere organismer som insekter, gnagere og fugler på en trygg og effektiv måte, med mål om å beskytte folks helse, holde maten trygg og unngå økonomiske og finansielle tap. Et viktig mål er å være bærekraftig, blant annet ved å sette søkelys på å forebygge løsninger **for** problemer blir en risiko, og kun bruke kjemiske produkter i de tilfeller det er nødvendig.

Viktige kunnskapskrav

Arter

- Gnagere
- Fugler
- Insekter
- Andre arter

Forskrifter

- Nasjonale lover og retningslinjer
- EU-forordning
- Standarder

Verktøykasse

- Forebyggende teknikker
 - Strategier
 - Overvåking
 - Sanitisjon
 - Repelenter
- Bekjempelsesteknikker
 - Biologisk
 - Mekanisk
 - Fysisk
 - Kjemisk
 - Elektroniske enheter

IPM-tilnærmingen er basert på **god kunnskap og forståelse** av tre nøkkelementer:

- **de ulike artene som kan utgjøre en risiko for skade** - det er viktig å vite hvordan de vokser, lever, formerer seg og oppfører seg for å kunne forhindre at de blir en risikofaktor i praksis;
- **relevante lokale regler og forskrifter** som regulerer miljørettet helsevern (f.eks. EU-lovgivning, nasjonal og regional lovgivning og etiske retningslinjer), og,
- **hvordan man bruker en blanding av ulike metoder, verktøy, enheter og produkter** for å forhindre at mulig skadelige situasjoner oppstår, og hvordan man håndterer dem når de oppstår, slik at risiko raskt reduseres.

Tydlig og åpen kommunikasjon mellom den profesjonelle tjenesteleverandør og kunden er en viktig forutsetning i denne prosessen.

IPM-forebyggende metoder

Fjern tilgangen til habitat

- Lukk dører
- Beskytt vinduer
- Dekk til ventilasjonsåpninger og avløp

Håndtere habitater

- Stillestående vann
- Akkumulert avfall
- Hauger av dekk
- Fabrikker i nærheten av området

Begrenset tilgang til mat og vann

- Matlagring
- Mat og organisk avfall
- Håndtering av vann

Opplæring i risikobevisthet

Forebygging er alltid bedre enn helbredelse

Det viktigste elementet i IPM er altså at kunden og den profesjonelle tjenesteleverandøren jobber tett sammen for å **forhindre at mulige skadelige organismer i det hele tatt blir et problem**. Dette er den beste måten for kunden å redusere risikoen på og få mest mulig ut av samarbeidet med en profesjonell tjenesteleverandør.

I samråd og samarbeid med kunde finner den gode fagpersonen frem til en blanding av ulike forebyggingsverktøy og metode som er tilpasset hver enkelt situasjon:

- **planlegge/gjennomføre programmer for vedlikehold av bygninger, både innvendig og utvendig, for å sikre at mulige skadelige organismer ikke kan etablere seg** (f.eks. ved å reparere vannlekkasjer, tette hull i vegger eller tak, stenge avløp etc.);
- **fjerne yngleplasser og matkilder** (f.eks. fjerne stående vann eller avfallsoppsamlings- og behandlingsanlegg i nærheten av lokalene osv;);
- **endre atferd eller driftsprosedyrer som kan lette tilgangen** (f.eks. ved å lukke dører og tilpasse oppbevaringen);
- **hele tiden være på utkikk etter mulige risikoer og iverksette raske tiltak for å håndtere dem i tide**, og,
- **bruke naturlige midler for å forebygge eller fjerne et problem der det er mulig.**

Når disse forebyggingstiltakene gjennomføres på en effektiv måte, **bør det ikke være nødvendig med annen bekjempelse i det hele tatt.**

Noen ganger kan det imidlertid være nødvendig å bruke mekaniske eller kjemiske verktøy for å bekjempe et stort angrep og eliminere en risiko for skade raskt og effektivt, brukt på en forsiktig og kontrollert måte av kvalifiserte fagfolk for å sikre at det ikke er noen risiko for mennesker, organismer utenfor målgruppen eller miljøet.

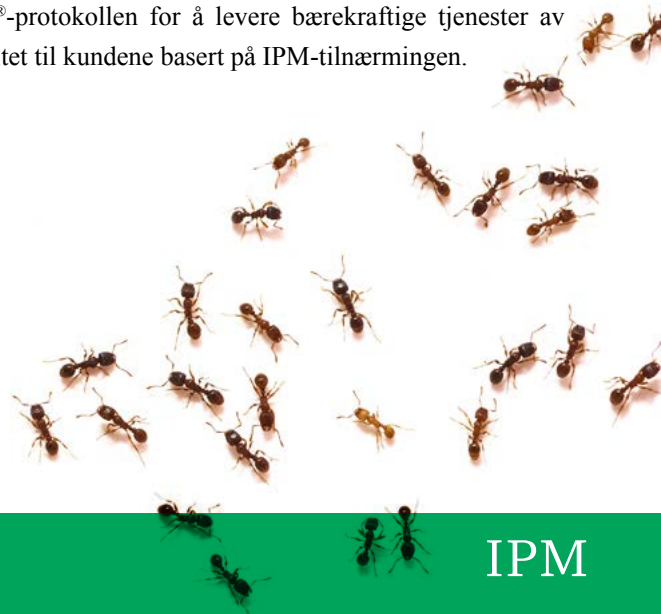
I praksis brukes ofte mekaniske og kjemiske midler i kombinasjon. Der det er mulig, **bør kjemiske produkter bare brukes som en siste utvei. (Substitusjon prinsipper følges).**

Se etter profesjonelle tjenesteleverandører som følger anerkjente standarder.

Hvor vellykket en IPM-operasjon er, avhenger i stor grad av kompetansen og opplæringsnivået til den eller de som er ansvarlige for å administrere og iverksette den. For å skape et referansepunkt for alle som arbeider med profesjonell skadedyrkontroll, opprettet CEPA standarden “**CEPA Certified**®” i 2013. Det er den eneste i sitt slag i bransjen, med IPM i sentrum. I 2015 ble den utstedt som en offisiell sertifiserbar standard gjennom den europeiske standardiseringskomiteen (CEN) og omtales ofte med registreringsnummeret “**EN 16636**”.

I dag er et stadig økende antall profesjonelle leverandører av tjenester innen skadedyrkontroll over hele Europa sertifisert av uavhengige revisjonsorganer i henhold til EN 16636. Vi anbefaler at oppdaterte, opplærte teknikere følger CEPA Certified®-protokollen for å levere bærekraftige tjenester av høy kvalitet til kundene basert på IPM-tilnærmingen.

Hvordan en fagperson bør gå frem i tilfelle av angrep

Selv om forebygging alltid er å foretrekke fra alle synsvinkler, hender det at det oppstår angrep.

I slike situasjoner bør profesjonell og effektiv bruk av IPM følge disse fasene:

1. Kontakt med kunden

Ta nøye, men kritisk hensyn til relevant informasjon fra kunden.

5. Overvåke fremdriften

Overvåke gjennomføringen av handlingsplanen og kontrollere at den fungerer effektivt.

2. Ekspertvurdering av stedet

Inspisere området og avklare problemets art og omfang.

6. Vurdere effekten

Fastslå om det er en nedgang i antall angrep, og om dette er nok til å redusere risikoen til et akseptabelt nivå.

3. Målsetting og planlegging av tiltak

Utarbeid en handlingsplan basert på denne analysen (se side 6).

7. Juster ved behov

Juster planen om nødvendig, og fortsett.

4. Gjennomføring

Gjennomfør planen nøye, som avtalt med kunden.

8. Vær årvåken

Overvåke om det skjer igjen og iverksette egnede tiltak som følge av dette.

Hvordan en fagperson bør utarbeide en handlingsplan i tilfelle av angrep

Hver enkelt situasjon og utfordring vil variere fra sak til sak. Derfor bør en godt opplært og ansvarlig profesjonell tjenesteleverandør alltid følge disse viktige trinnene i utviklingen av en trygg og bærekraftig integrert handlingsplan:

- 1** Identifiser korrekt hvilke(n) organisme(r) som utgjør en risiko for skade.
- 2** Vurder omfanget og arten av angrepet og den eller de tilhørende risikoene.
- 3** Analyser alle aspekter ved stedet/miljøet der angrepet har oppstått.
- 4** fastsett den beste strategien for å bekjempe angrepet i tide, ved å identifisere de beste teknikkene, verktøyene og tidsfristene for å få situasjonen under kontroll (dette kan omfatte både forebyggende og utbedrende tiltak), i henhold til relevante lokale regler og forskrifter for miljø- og helsevernaktiviteter og skadedyrbekjempelse.

Acknowledgements:

Prepared by the CEPA Scientific Committee, led by Guy Hendrickx, with key contributions from Vincent Ergen, Daniel Lucien, Marc Aubry and the CEPA Secretariat.

© CEPA 2024, all rights reserved

CEPA

Transparency Register No.: 272103337512-81

Follow us on X: @CEPAEuropa

www.cepa-europe.org